

**Kazimierz Majewski, Stefan
Parnicki-Pudęłko, Ludwika
Press, Stanisława
Kołkówna, Zbigniew Tabasz**

Novae (Swisztow), Północna Bułgaria

Informator Archeologiczny : badania 2, 190-192

1968

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

obecność bierwion spalonych, zalegających na samym dnie obiektu.

Wspomniane wyżej obiekty archeologiczne zawierały nieliczny materiał ceramiczny grubej roboty i niewielką ilość ułamków ceramiki wykonanej na kole, żużel żelazny, fragment nożyka, zawieszkę do pasa oraz przedmiot żelazny o bliżej nie określonej funkcji /młot?/.

Z dotychczasowych obserwacji wynika, że północno-wschodnia część osady miała charakter produkcyjny, tu bowiem koncentruje się większa ilość jam o przeznaczeniu przemysłowym.

MOKRA, pow. Prudnik

patrz okres neolitu

NIEDANOWO, pow. Nidzica

patrz okres lateński

NOVAE /SWISZTOW/
/Północna Bułgaria/

Seminarium Archeologii
Klasycznej Uniwersytetu
Warszawskiego

Badania prowadził prof. dr Kazimierz Majewski przy współudziale prof. dr Stefana Parnickiego-Pudełko, doc. dr Ludwiki Press, mgr Stanisławy Kołkówny, mgr Zbigniewa Tabasza. Finansowało Ministerstwo Szkolnictwa Wyższego. Dziewiąty sezon badań. Osada z okresu rzymskiego.

W odległości 4 km na wschód od Swisztowa /płn. Bułgaria/ nad Dunajem, na terenie obecnie niezabudowanym, podjęła prace archeologiczne Ekspedycja Archeologiczna Uniwersytetu Warszawskiego w 1960 roku. Teren ten zajmowało w starożytności miasto Novae, którego lokalizacja została ustalona w ub. stuleciu na podstawie źródeł pisanych, zachowanych in situ i jeszcze widocznych na powierzchni resztek murów oraz znalezisk powierzchniowych.

Prace Polskiej Ekspedycji skoncentrowały się w 1968 roku w kilku punktach zachodniej części miasta /Novae- sektor zachodni/:

1. przy zachodnim murze obronnym w pobliżu bramy /porta decumana/ wiodącej w obręb miasta;
2. przy południowo-zachodnim narożniku miasta umocnionym basztą wyjątkowej wielkości, o niezwykle starannej konstrukcji;
3. w obrębie miasta, na terenie wieloizbowej budowli z urządzeniami kąpielowymi, systemem centralnego ogrzewania, dziedzińcem wewnętrznym i kolumnowymi portykami;
4. na zachód od tej budowli wzdłuż ulicy biegnącej z północy na południe i wzdłuż związanego z nią kanału.

Z terenu badań pochodzą duże ilości ceramiki naczyniowej i budowlanej, zachowały się cegły i dachówki z odciskami stempli legionów stacjonujących w Novae, a także wiele innych wytworów kultury materialnej, mniej wytworów sztuki. Szczególnie ważną grupę znalezisk dla rekonstrukcji przeszłości rzymskiego miasta stanowią inskrypcje, odkrywane w różnych częściach miasta.

W Novae przewiduje się szereg kampanii wykopaliskowych prowadzonych - jak dotychczas - przez Ekspedycję Polską /Sektor zachodni/ i Ekspedycję Bułgarską /Sektor wschodni miasta/. W planie badawczym obu Ekspedycji jest odsłonięcie forum wraz z otaczającymi je budowlami, ustalenie pełnego systemu obronnego miasta, biegu głównych ulic i ogólnego charakteru zabudowy z uwzględ-

nieniem zmian w zasięgu miasta w ciągu wieków.

NOWA HUTA - Kościelniki Cło

patrz okres neolitu

NOWE MIASTO,

patrz okres lateński

pow. Rawa Mazowiecka

ODRY, pow. Chojnice

Katedra Archeologii

Uniwersytetu Łódzkiego

Badania prowadził dr Jerzy Kmieciński. Udział wzięli: mgr Teresa Oziemska, mgr Magdalena Blombergowa i mgr Krzysztof Walenta oraz studenci Uniwersytetu Łódzkiego, Uniwersytetu w Kijowie /ZSRR/, Halle /NRD/, Aarhus /Dania/, Oslo /Norwegia/, Lund /Szwecja/ - uczestnicy Międzynarodowego Studenckiego Obozu Archeologicznego. Sprawozdanie opracowali - M. Blombergowa i K. Walenta. Finansował UŁ, WFN w Bydgoszczy, PRN w Chojnicach, ZSP, ZMS. Pomoc organizacyjną udzieliły: PZPR w Bydgoszczy, KP PZPR w Chojnicach, Związek Marynarzy i Portowców w Gdyni, Związek Włóknarzy, władze terenowe woj. bydgoskiego, pow. chojnickiego i tucholskiego. Szósty sezon badań. Cmentarzysko z okresu wpływów rzymskich.

Wazonie wykopaliskowym przekopano 2 kurhany, 2 ary płaskie i 1 krąg kamienny.

W kurhanie nr 10 złożono zwłoki niespalone. Jama grobowa